

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

MATERIA:

CIENCIAS SOCIAIS

CURSO:

6º EP

ANO ACADÉMICO:

2020/21

ÍNDICE

1.	CONTEXTO.....	3
	• CENTRO.....	3
	• ALUMNADO.....	4
	• OBXECTIVOS ADAPTADOS AO CONTEXTO DO CENTRO E DO ALUMNADO....	4
2.	SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN.....	5
2.1.	PLAN DE REFORZO E RECUPERACIÓN DA MATERIA DO CURSO 19/20.....	5
2.2.	SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN.....	6
	• 1ª avaliación.....	6
	• 2ª avaliación.....	8
	• 3ª avaliación.....	9
3.	METODOLOXÍA PRESENCIAL.....	9
	• Aspectos xerais.....	9
	• Estratexias metodolóxicas.....	10
	• Exemplo de secuenciación de traballo na aula.....	10
	• Outras decisións metodolóxicas.....	11
	• Agrupamentos.....	11
	• Tempos.....	11
	• Espazos.....	11
4.	METODOLOXÍA NON PRESENCIAL.....	12
4.1.	Plataforma de ensino.....	12
4.2.	Plataforma/medio de comunicación co alumnado de videoconferencia.....	12
4.3.	Plataforma/medio de comunicación coas familias.....	12
4.4.	Aspectos xerais da metodoloxía a empregar en alumnado con conectividade.....	12
4.5.	Aspectos xerais da metodoloxía a empregar en alumnado sen conectividade.....	12
5.	AVALIACIÓN.....	13
5.1.	AVALIACIÓN INICIAL.....	13
5.2.	AVALIACIÓN CONTINUA.....	14
	• Criterios de avaliación.....	15
	• Instrumentos de avaliación.....	29
6.	CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE.....	29
7.	AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO E DA PRÁCTICA DOCENTE.....	34
7.1.	INDICADORES DE LOGRO DO PROCESO DE ENSINO.....	34
7.2.	INDICADORES DE LOGRO DA PRÁCTICA DOCENTE.....	35
8.	AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA.....	35
	• Periodicidade coa que se revisará.....	35
	• Contidos que foi preciso engadir ou eliminar con respecto á programación prevista.....	35
	• Medidas que se adoptarán como resultado da revisión.....	35
	• Indicadores.....	36
9.	ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.....	37
9.1.	MEDIDAS ORDINARIAS E EXTRAORDINARIAS.....	37
10.	ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.....	38
11.	CRITERIOS DE PROMOCIÓN DO ALUMNADO.....	38
	• Proposta mención honorífica.....	39

1.CONTEXTO

- **CENTRO:**

Situación:

O nome actual do centro é o de Colexio de Educación Infantil e Primaria HumbertoJuanes. É un centro público do que é titular a Consellería de Educación e Ordenación Universitaria.

O colexio ubícase na parroquia de Nigrán no Concello de Nigrán, Rúa Curros Enríquez Nº 2, CP 36350.

Comeza o seu funcionamento no curso 1972/1973 acollendo a alumnos das parroquias de Camos, Panxón, San Pedro da Ramallosa e Priegue. Actualmente as adscritas ao noso centro son Priegue e Nigrán. Ademais ao noso centro acude alumnado de Camos, Panxón, Chandebrito, A Ramallosa, Baiona, Gondomar e Saiáns.

Centro adscrito:

IES Val Miñor, centro de Ensino Secundario adscrito ao CEIP HumbertoJuanes.

Ensinanzas que oferta:

O CEIP Humberto Juanes oferta 2º ciclo de educación infantil e Educación Primaria.

O alumnado pode escoller entre Relixión Católica ou valores sociais e cívicos. O único idioma que ofertamos como lingua estranxeira é o inglés.

Características singulares:**Programas nos que participamos:**

- E-dixgal
- Aula virtual
- Aprender a cooperar, cooperar para aprender
- Seccións bilingües en plática en inglés en 1º, 2º, 5º e 6º
- Tutoría entre iguais
- Contratos programa
- PLAMBE

- **ALUMNADO**

Poboación inmigrante:

No último ano recibimos varias matrículas procedentes de Sudamérica sobre todo de Venezuela, URUGUAY e Brasil. No caso de 6º de primaria, temos alumnado de Vietnam, Uruguay, Cabo Verde, unha alumna procedente da comarca do Salnés que se incorporou a comezos do curso pasado e un alumno que procede de Madrid e se incorporou neste curso. En total son 44 alumnos matriculados en sexto nivel.

Alumnado con NEAE no curso actual:

O ACNEAE do nivel destacan sobre todo problemas de aprendizaxe (8 casos), TDAH (4 casos) e problemas de conducta (1 caso).

O alumnado é atendido, tanto dentro como fóra da aula de referencia, pola especialista de PT. Grazas a este apoio en cada titoría pódese dar unha maior resposta educativa a todo o alumnado diagnosticado .

Outras características:

- **OBXECTIVOS ADAPTADOS AO CONTEXTO DO CENTRO E DO ALUMNADO**

A educación primaria contribuirá a desenvolver nos nenos e nas nenas as capacidades que lles permitan:

- a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- c) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.
- d) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
- e) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
- f) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
- g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá.

- h) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- i) Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- j) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- l) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.
- m) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.
- n) Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.
- o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

2. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN

2.1 PLAN DE REFORZO E RECUPERACIÓN DA MATERIA DO CURSO 19/20.

Os estándares imprescindibles non traballados/acadados no curso 19/20 son:

→ Bloque 3. Vivir en sociedade:

- CSB3.1.1. Identifica, respecta e valora os principios democráticos máis importantes establecidos na Constitución e explica a importancia que a Constitución ten para o funcionamento do Estado español.
- CSB3.2.1. Identifica as principais institucións do Estado español e describe as súas funcións e a súa organización.
- CSB3.2.2. Identifica e comprende a división de poderes do Estado e cales son as atribucións recollidas na Constitución para cada un deles.
- CSB3.4.1. Valora, partindo da realidade do estado español, a diversidade cultural, social, política e lingüística nun mesmo territorio como fonte de enriquecemento cultural.

Ademais, quedaron sen traballar/acadar os estándares non imprescindibles do Bloque 4: As pegadas do tempo.

No plan de reforzo estableceranse as medidas metodolóxicas e organizativas que favorezan o pleno desenvolvemento de todo o alumnado. Entre estas medidas estarán a proposta

de tarefas globalizadas que requiran da posta en práctica de todas as competencias do alumnado, a aprendizaxe cooperativa, o uso das TIC como recurso didáctico, actividades que favorezan a auto-aprendizaxe, o pensamento crítico e creativo, a investigación mediante proxectos de traballo, entre outras.

2.2 SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN

1ª AVALIACIÓN

O bloque 1. Contidos comúns traballarase de xeito continuado ao longo de todo o curso. Abrangue os seguintes contidos:

- B1.1. Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das fases do mesmo e a súa aplicación nas Ciencias sociais.
- B1.2. Recollida de información do tema a tratar, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).
- B1.3. Utilización das tecnoloxías da información e a comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e presentar conclusións.
- B1.4. Desenvolvemento de estratexias para organizar, assimilar e recuperar a información obtida mediante diferentes métodos e fontes.
- B1.5. Técnicas de traballo intelectual.
- B1.6. Estratexias para desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo. Elaboración dun glosario colectivo.
- B1.7. Uso e utilización correcto de diversos materiais cos que se traballa.
- B1.8. Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.
- B1.9. Fomento de Técnicas de animación á lectura de textos de divulgación das Ciencias sociais (de carácter social, xeográfico e histórico). A prensa escrita e dixital como fonte de información.
- B1.10. Utilización de técnicas para potenciar a cohesión do grupo e o traballo cooperativo.
- B1.11. Estratexias para a resolución de conflitos, utilización das normas de convivencia e valoración da convivencia pacífica e tolerante.
- B1.12. Participación activa e construtiva na vida social.
- B1.13. A cooperación e o diálogo como valores democráticos fundamentais.
- B1.14. Iniciativa emprendedora. Actividades de experimentación.
- B1.15. Planificación e xestión de proxectos co fin de acadar obxectivos.

1ª AVALIACIÓN

UD TEMA PROXECTO	CONTIDOS BLOQUE *1,3 e 4	Material de referencia	Temporalización	
			Mes	Número de sesións
			9 ao 12	
Historia de España	<p><u>5ºEP</u></p> <p>B4.2.As fontes históricas e a súa clasificación: fontes primarias e secundarias. B4.1.O tempo histórico. A Idade Media e a Idade Moderna: duración e datación dos feitos históricos significativos que as acoutan. B4.3.Técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado: os mapas históricos e as liñas do tempo. B4.4.A península ibérica na Idade Media. B4.5.Al-Andalus e os reinos cristianos. B4.6.O Camiño de Santiago. B4.7.España e Galicia na Idade Moderna. B4.8.A época dos grandes descubrimentos. B4.9.A monarquía dos Austrias e os Borbóns.</p> <p><u>6ºEP</u></p> <p>B4.1.As idades da historia: duración e datación dos feitos históricos significativos que as acoutan. B4.2.As fontes históricas e a súa clasificación. Realización dun traballo expositivo seleccionando e clasificando distintas fontes (artísticas, literarias, gráficas, estadísticas, cartográficas, orais, etc.) B4.3.O tempo histórico e a súa medida. B4.4.Técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado: os mapas históricos e as liñas do tempo. Realización dunha liña do tempo que recolla os acontecementos históricos máis relevantes que marcan as idades da historia. B4.5.As transformacións económicas, políticas, sociais e culturais do século XIX. B4.6.España na Idade Contemporánea I: o século XIX. B4.7.As transformacións económicas, políticas, sociais e culturais do século XX. B4.8.España na Idade Contemporánea II: o século XX. Mulleres e homes relevantes na historia de España e Galicia. B4.9.España na Unión Europea. B4.10.O Mundo Actual. Realización de arquivos sobre temas de actualidade. B4.11.Noso patrimonio histórico e cultural. B4.12.Patrimonio da Humanidade. Elaboración dunha guía sobre os sitios e lugares Patrimonio da Humanidade. B4.13.Museos, sitios e monumentos históricos como espazos de aprendizaxe e gozo.</p>	Netex	Aproximadamente 4-5 semanas para cada unidade traballada (8-10 sesións).	

Organización política de Europa	B3.1.A Unión Europea. B3.2.A organización económica, social, política e territorial da Unión Europea.		
---------------------------------	--	--	--

2ª AVALIACIÓN

UD TEMA PROXECTO	CONTIDOS BLOQUE *1, 2 e 3	Material de referencia	Temporalización	
			Mes	Número de sesións
			1 ao 3	
Relevo, ríos e costas de Europa	B2.1.Cartografía. Planos, mapas e planisferios. B2.2.Tipos de mapas: físicos, políticos e temáticos. B2.3. Escalas e signos convencionais dun mapa. B2.4.Técnicas de orientación no espazo. Elaboración dun itinerario de viaxe coa axuda de ferramentas dixitais. B2.8.A diversidade xeográfica das paisaxes de Europa: relevo, climas e hidrografía. B2.9. Utilización e consulta en sistemas de información xeográfica.	Netex	Aproximadamente 4-5 semanas para cada unidade traballada (8-10 sesións).	
Poboación	<p><u>5ºEP</u></p> <p>B3.1.A Constitución de 1978. B3.2.Dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás. B3.3.Forma de goberno: a monarquía parlamentaria. B3.4.As principais institucións políticas e as súas funcións. Elaboración de organigramas. B3.7.Demografía e poboación. Variables demográficas. B3.8.Conceptos demográficos: poboación absoluta, densidade de poboación, distribución espacial, crecemento natural e crecemento real da poboación.</p> <p><u>6ºEP</u></p> <p>B3.3.Demografía e poboación. Variables demográficas. B3.4.Conceptos demográficos: poboación absoluta, densidade de poboación distribución espacial, crecemento natural e crecemento real da poboación. B3.5.Representación gráfica de datos demográficos: as pirámides de poboación. B3.6 Poboación de Europa: distribución e evolución. B3.7.Os movementos migratorios: éxodo rural, a emigración a Europa, a chegada de emigrantes ao noso país, problemas actuais da poboación. Estudo dos movementos migratorios da familia.</p>			

Vida económica	B3.8.As actividades económicas e os sectores produtivos de España e Europa. B3.9.A produción de bens e servizos. B3.10.O consumo e a publicidade. Debates sobre a influencia da publicidade nas nosas prácticas diarias. B3.11.Educación financeira. O diñeiro. O aforro. Elaboración dun presuposto persoal. B3.12.Empregabilidade e espírito emprendedor. B3.13.A empresa. Actividade e funcións.		
----------------	--	--	--

3ª AVALIACIÓN

UD TEMA PROXECTO	CONTIDOS (B1.1)	CONTIDO	Material de referencia	Temporalización	
				Mes	Número de sesións
	BLOQUE * 1 e 2			3 ao 6	
Climas e paisaxes de Europa	B2.5.O clima. Elementos e factores climáticos. B2.6.A paisaxe: elementos que o forman, tipos de paisaxes. B2.7.Características dos principais paisaxes de España e de Europa. B2.8.A diversidade xeográfica das paisaxes de Europa: relevo, climas e hidrografía.		Aula Planeta	Aproximadamente 4-5 semanas para cada unidade traballada (8-10 sesións).	
Coidado do medio	B2.10.A intervención humana no medio. Consumo responsable. Os problemas da contaminación. B2.11.O desenvolvemento sostible. B2.12. Elaboración dun plan de reciclaxe. B2.13.O cambio climático: causas e consecuencias.				

3. METODOLOXÍA PRESENCIAL

- **Aspectos xerais:**

Este curso 2020/2021 continúase no nivel de sexto co **proxecto E-DIXGAL**. Aínda que o noso alumnado xa traballou con este proxecto o curso anterior, e non é un aspecto completamente novidoso, a adquisición de destrezas neste ámbito quedou incompleta co confinamento do curso pasado, polo que ao comezo de ste curso destínase certo tempo a explicar ou lembrar determinados aspectos que poden ser útiles tanto nun ensino presencial como a distancia: entrega de tarefas, conversión de arquivos, manexo de LibreOffice, etc.

As titoras, partindo dos recursos que ofrece a plataforma para cada unha das materias (editoriais NETEX, NETEX SMARTCLASSROOM, EDEBÉ, DIXIT e AULA PLANETA), escolleremos en cada unidade aqueles contidos que máis se axusten para acadar os estándares en cada área, así coma outros recursos dispoñibles no repertorio Abalar ou na rede, ou recursos de creación propia. De todos modos, partimos

dunha primeira selección (véxase o apartado contidos deste documento), pero incorporamos en cada unidade información e actividades de diversas fontes.

- **Estratexias metodolóxicas**

Cada alumno levará todos os días o equipo para realizar tarefas extraescolares e estudar na súa casa e traerá todos os días o equipo cargado para poder seguir as clases no centro. As familias responsabilizaranse do correcto uso dos equipos e a súa custodia tal como queda recollido no marco deste proxecto.

Porén, sen esquecer que o noso alumnado está aínda na etapa da Educación primaria e ten que desenvolver destrezas básicas para as aprendizaxes presentes e futuras, e tomando como punto de partida as indicacións recollidas no marco legislativo vixente (*vid.* Introducción), a programación docente desenvolverase a través dunha metodoloxía activa e participativa, na que o alumno ocupa un lugar central no proceso de ensino-aprendizaxe.

Procurarase fomentar unha aprendizaxe baseada na **manipulación, a aprendizaxe cooperativa, a teoría das intelixencias múltiples e aprender a pensar**.

- **Aprendizaxe partindo da manipulación:** utiliza a manipulación de distintos materiais para chegar á abstracción dun contido desde o concreto.
- **Aprendizaxe cooperativa:** propón un conxunto de actividades que propicien a interacción da persoa-colectivo co medio, cos seus pais ou co docente.
- **Teoría das intelixencias múltiples:** busca adquirir destrezas vinculadas ao desenvolvemento natural e real das situacións cotiás para conseguir capacidades que lle proporcionan ao individuo flexibilidade e creatividade á hora de se enfrontar a novos retos.
- **Aprender a pensar:** mostra numerosas formas de lograr a mellora do proceso de “pensar”. O obxectivo final é a aprendizaxe real, a profunda e significativa, a transferible a outras facetas da vida cotiá. Isto é posible co bo manexo do pensamento analítico, crítico e creativo.

Ademais das anteriores estratexias metodolóxicas, potenciarase no alumnado a mecanización das ferramentas básicas nas diferentes áreas, a través de diferentes exercicios adaptados ás necesidades de cada alumno, a través de fichas ou de propostas das titoras no propio caderno do alumno.

- **Exemplo de secuenciación de traballo na aula**

O modelo de actividades que se propoñen nesta programación a través das unidades didácticas son variadas para dar resposta aos distintos estilos de aprendizaxe do alumnado e facilitarlle a adquisición dos diferentes tipos de contidos. Son motivadoras para espertar o interese e manter a atención. Desenvolveranse actividades de diferente tipoloxía: ➡ de iniciación - motivación, ➡ de explicitación de

coñecementos previos (sérvenos de avaliación inicial), ➡ de reestruturación de ideas, ➡ de automatización das aprendizaxes, ➡ de desenvolvemento ou aplicación de novas ideas, ➡ de revisión ou repaso, ➡ de reforzo ou recuperación, ➡ de ampliación e de avaliación.

- **Outras decisións metodolóxicas:**

Ao ser propia da etapa de Educación Primaria o ensino cíclico e en espiral, no que unhas aprendizaxes se van sustentando noutras, integraremos nos estándares de 6º aqueles de 5º que quedaron sen traballar/acadar, integrándoos dentro dos primeiros.

No caso da área que nos ocupa, Ciencias Sociais, as titoras decidimos que o apartado de “historia da arte” correspondente aos estándares de 5º e 6º de primaria será traballada fundamentalmente na área de plástica bilingüe(*Art*) que imparte unha das titoras de 6ºEP, tal e como se recolle na programación da citada área.

- **Agrupamentos:**

Para desenvolver estas técnicas de aprendizaxe, será necesario agrupar aos alumnos en función do momento e da necesidade, e poderanse dispoñer de distintos modos, sempre tendo en conta as recomendacións sanitarias:

- Gran grupo
- Pequenos grupos: “equipos” (esta será a disposición do alumnado predominante durante todo o curso coa finalidade de desenvolver o traballo cooperativo).
- Parellas
- Individualmente

- **Tempos:**

A área de Ciencias Sociais conta con 2 sesións no horario semanal, repartidas ao longo da semana.

- **Espazos:**

As clases de Ciencias Sociais terán lugar fundamentalmente na aula, se ben estarán abertas á súa realización nalgunha outra zona do colexio, nunha visita a un museo, ou nalgunha saída, de xeito puntual.

4. METODOLOXÍA NON PRESENCIAL:

- **Plataforma de ensino:**

Ao estar inmersos neste proxecto, empregaremos co alumnado de 6º a plataforma EVA- Edixgal.

- **Plataforma/medio de comunicación co alumnado de videoconferencia:**

Para as videoconferencias , empregaremos a plataforma CiscoWebex.

- **Plataforma/medio de comunicación coas familias:**

Para a comunicación coas familias empregaremos a plataforma CiscoWebex, a aplicación Abalar Móbil, o noso correo corporativo e, de ser o caso, algunha chamada telefónica..

- **Aspectos xerais da metodoloxía a empregar en alumnado con conectividade:**

O alumnado con conectividade accederá á plataforma EVA-Edixgal, na que se irán subindo os contidos, as explicacións e as tarefas ou recursos educativos necesarios en cada momento.

Os exercicios ou tarefas faranse de xeito online, podendo corrixilos a mestra telematicamente, ou ben enviando arquivos a través da modalidade “tarefa”.

- **Aspectos xerais da metodoloxía a empregar en alumnado sen conectividade:**

O alumnado sen conectividade accederá á plataforma EVA-Edixgal na súa versión Offline, a través da cala xa descargou previamente na aula varios temas e arquivos PDF por se nos sorprendía un confinamento.

Os exercicios faranse de xeito offline, a través da modalidade de exercicios autocorrixibles. De ser preciso, faránselle chegar ao alumno/a outros materiais (fotocopias, un pendrive con máis temas descargados...).

5. AVALIACIÓN

• AVALIACIÓN INICIAL

Data prevista de realización:

Despois dos datos obtidos do plan de reforzo decídese facer unha avaliación inicial baseada na chuvia de ideas e contidos do ano anterior dado a situación vivida. O bloque de matemáticas terá contidos de cálculo, razoamento matemático e resolución de problemas.

Ao longo da primeira semana de clase, realizase unha sondaxe destes contidos traballados o curso pasado.

Tipo de proba (descripción):

Proba oral e chuvia de ideas onde os rapaces lembran os contidos do curso pasado.

Mecanismo para informar ás familias dos resultados:

Por correo electrónico, Abalar móbil e telefonicamente.

- **AVALIACIÓN CONTINUA**

Periodicidade coa que se farán probas escritas (cada cantos temas, cantas por trimestre ou avaliación, etc.)

Nesta área as probas escritas realizaranse habitualmente ao remate de cada tema. Isto non significa que sempre se avalíe o tema mediante unha proba escrita, pois pode complementarse cos traballos e a observación diaria, ou ben avaliarse soamente a través destes medios.

Como se cualifican as probas, os traballos individuais ou colectivos, o traballo no caderno de clase, a observación do traballo na aula (ponderación, redondeo...)

Segundo os estándares traballados nas diferentes probas o peso da mesma poderá variar dun trimestre a outro.

Aspectos que se van valorar dentro da observación do traballo na aula e instrumentos para a recollida desta información

A avaliación levarase a cabo empregando instrumentos como listas de control, rúbricas, observación directa, portfolios... tendo como guía a adquisición dos estándares de aprendizaxe recollidos nesta programación.

Como se calcula a cualificación de cada unha das avaliacións (ponderación, redondeo...)

Farase unha **media numérica** coa totalidade de probas realizadas (probas escritas, orais, traballos, actitude) sendo un 5 a nota mínima de consecución dos estándares.

• **CRITERIOS DE AVALIACIÓN**

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE CIENCIAS SOCIAIS 6º (PERFIL DE ÁREA)	TEMPORALIZACIÓN			INSTRUMENTO DE AVALIACIÓN	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	Peso (percentaxe)	COMPETENCIAS CLAVE
	1ª	2ª	3ª				
BLOQUE 1. Contidos comúns							
CSB1.1.1.Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, a analiza, obtén conclusións, reflexiona respecto ao proceso seguido e o comunica oralmente e/ou por escrito.	X	X	X	<p>Ao longo do curso, dependendo dos contidos, do tempo e do interese do alumnado por un tema concreto, combinaranse os seguintes instrumentos de avaliación:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase • Diario de clase • Rexistro anecdótico • Resolución de exercicios • Investigacións • Posta en común • Asamblea • Probas específicas 	Busca, selecciona e organiza información relevante, analizándoa.	1%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CCL ▪ CD
CSB1.2.1.Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados.	X	X	X		Utiliza as TIC para elaborar traballos.	1%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CAA ▪ CCL ▪ CMCCT ▪ CSC
CSB1.2.2.Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	X	X	X		Analiza informacións relacionadas coa área en diferentes soportes.	1%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CAA ▪ CCL ▪ CMCCT ▪ CSC
CSB1.3.1.Emprega con rigor e precisión o vocabulario adquirido para elaborar traballos coa terminoloxía axeitada aos temas tratados.	X	X	X		Emprega o vocabulario adquirido na área de xeito coherente.	1%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CSC

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE CIENCIAS SOCIAIS 6º (PERFIL DE ÁREA)	TEMPORALIZACIÓN			INSTRUMENTO DE AVALIACIÓN	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	Peso (percentaxe)	COMPETENCIAS CLAVE
	1ª	2ª	3ª				
CCB1.3.2.Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos.	X	X	X	<p>Ao longo do curso, dependendo dos contidos, do tempo e do interese do alumnado por un tema concreto, combinaranse os seguintes instrumentos de avaliación:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase • Diario de clase • Rexistro anecdótico • Resolución de exercicios • Investigacións • Posta en común • Asamblea • Probas específicas 	Fai exposicións orais de contidos relacionados coa área nos que amosa asúa comprensión do tema.	5%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CSC
CSB1.4.1.Realiza traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñen a busca, selección e organización de textos de carácter xeográfico, social e histórico.	X	X	X		Realiza traballos e presentacións a nivel individual e grupal.	5%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CD ▪ CSIEE ▪ CSC ▪ CCL ▪ CMCCT
CSB1.5.1.Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, e amosa habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	X	X	X		Emprega estratexias para o traballo individual e en equipo, resolvendo pacificamente os conflitos.	1%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA ▪ CSIEE
CSB1.5.2.Participa en actividades de grupo adoptando un comportamento responsable, construtivo e solidario e respecta os principios básicos do funcionamento democrático.	X	X	X		Participa en actividades grupais de xeito respectuoso.	1%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE CIENCIAS SOCIAIS 6º (PERFIL DE ÁREA)	TEMPORALIZACIÓN			INSTRUMENTO DE AVALIACIÓN	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	Peso (porcentaxe)	COMPETENCIAS CLAVE
	1ª	2ª	3ª				
CSB1.9.1.Amosa actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese, creatividade na aprendizaxe e espírito emprendedor que o fan activo ante as circunstancias que lle rodean.	X	X	X	<p>Ao longo do curso, dependendo dos contidos, do tempo e do interese do alumnado por un tema concreto, combinaranse os seguintes instrumentos de avaliación:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase • Diario de clase • Rexistro anecdótico • Resolución de exercicios • Investigacións • Posta en común • Asamblea • Probas específicas 	Amosa actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese, creatividade na aprendizaxe e espírito emprendedor.	1%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CSC ▪ CAA
CSB1.9.2.Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	X	X	X		Amosa autonomía na toma de decisión e na realización de tarefas.	3%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CSIEE
CSB1.10.1.Desenvolve actitudes de cooperación e de traballo en equipo, valora as ideas alleas e reacciona con intuición, apertura e flexibilidade ante elas.	X	X	X		Desenvolve actitudes de cooperación e traballo en equipo.	1%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA ▪ CSIEE
CSB1.10.2.Planifica traballos en grupo, coordina equipos, toma decisións e acepta responsabilidades.	X	X	X		Participa activamente nos traballos en grupo.	5%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA ▪ CSIEE

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE CIENCIAS SOCIAIS 6º (PERFIL DE ÁREA)	TEMPORALIZACIÓN			INSTRUMENTO DE AVALIACIÓN	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	Peso (porcentaxe)	COMPETENCIAS CLAVE
	1ª	2ª	3ª				
BLOQUE 2. O mundo que nos rodea							
CSB2.1.1. Identifica e clasifica os diferentes tipos de mapas, incluíndo os planisferios, define que é a escala nun mapa e emprega e interpreta os signos convencionais máis usuais que poden aparecer nel.	X	X		<p>Ao longo do curso, dependendo dos contidos, do tempo e do interese do alumnado por un tema concreto, combinaranse os seguintes instrumentos de avaliación:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase • Diario de clase • Rexistro anecdótico • Resolución de exercicios • Investigacións • Posta en común • Asamblea • Probas específicas 	Identifica e clasifica distintos tipos de mapas, comprendendo a escala e os signos convencionais.	5%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA
CSB2.2.1. Define clima, nomea os seus elementos e identifica os factores que o determinan .			X		Define clima e nomea os seus elementos e factores.	1,25%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL
CSB2.3.1. Define paisaxe, identifica os seus elementos e explica as características dos principais paisaxes de España e de Europa valorando a súa diversidade.			X		Define paisaxe e identifica algunhas características dos tipos de paisaxes de España.	1,25%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CCL ▪ CSC
CSB2.4.1. Localiza nun mapa o relevo de Europa, as súas vertentes hidrográficas e o seu clima.		X	X		Localiza nun mapa o relevo de Europa e as vertentes hidrográficas.	1,25%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE CIENCIAS SOCIAIS 6º (PERFIL DE ÁREA)	TEMPORALIZACIÓN			INSTRUMENTO DE AVALIACIÓN	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	Peso (porcentaxe)	COMPETENCIAS CLAVE
	1ª	2ª	3ª				
CSB2.4.2.Recoñece as principais características do relevo, os ríos e o clima de Europa.		X	X	<p>Ao longo do curso, dependendo dos contidos, do tempo e do interese do alumnado por un tema concreto, combinaranse os seguintes instrumentos de avaliación:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase • Diario de clase • Rexistro anecdótico • Resolución de exercicios • Investigacións • Posta en común • Asamblea • Probas específicas 	Recoñece algunhas características do relevo e do clima de Europa.	5%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CAA
CSB2.5.1.Explica o uso sostible dos recursos naturais propoñendo e adoitando unha serie de medidas e actuacións que conducen á mellora das condicións ambientais do noso planeta.			X		Propón medidas para o uso sostible dos recursos naturais.	1,25%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL
CSB2.6.1 Explica as causas e consecuencias do cambio climático e as actuacións responsables para frealo.			X		Explica as causas e consecuencias do cambio climático e as actuacións responsables para frealo.	5%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCL

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE CIENCIAS SOCIAIS 6º (PERFIL DE ÁREA)	TEMPORALIZACIÓN			INSTRUMENTO DE AVALIACIÓN	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	Peso (percentaxe)	COMPETENCIAS CLAVE
	1ª	2ª	3ª				
BLOQUE 3. Vivir en sociedade							
CSB3.1.1.Explica que é a Unión Europea e cales son os seus obxectivos políticos e económicos e localiza nun mapa os países membros e as súas capitais.	X			<p>Ao longo do curso, dependendo dos contidos, do tempo e do interese do alumnado por un tema concreto, combinaranse os seguintes instrumentos de avaliación:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase • Diario de clase • Rexistro anecdótico • Resolución de exercicios • Investigacións • Posta en común • Asamblea • Probas específicas 	Coñece o que é a Unión Europea e localiza nun mapa os principais países membros.	2,5%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA
CSB3.1.2.Identifica as principais institucións e os seus órganos de goberno na Unión Europea, recoñecendo os seus símbolos e explicando en que consiste o mercado único e a zona euro.	X				Recoñece os símbolos da Unión Europea e comprende en que consiste o mercado único e a zona euro.	2,5%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CCL
CSB3.2.1.Define poboación dun territorio e identifica os principais factores que inciden nesta e defíneos correctamente.		X			Define poboación e coñece os factores que inciden nesta.	1,25%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL
CSB3 2.2 Interpreta unha pirámide de poboación e outros gráficos usados no estudo da poboación.		X			Interpreta unha pirámide de poboación.	1,25%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC ▪ CAA

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE CIENCIAS SOCIAIS 6º (PERFIL DE ÁREA)	TEMPORALIZACIÓN			INSTRUMENTO DE AVALIACIÓN	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	Peso (porcentaxe)	COMPETENCIAS CLAVE
	1ª	2ª	3ª				
CSB3.3.1.Describe as principais características da poboación española e europea.		X		<p>Ao longo do curso, dependendo dos contidos, do tempo e do interese do alumnado por un tema concreto, combinaranse os seguintes instrumentos de avaliación:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase • Diario de clase • Rexistro anecdótico • Resolución de exercicios • Investigacións • Posta en común • Asamblea • Probas específicas 	Describe as principais características da poboación española.	1,25%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL
CSB3.3.2.Explica o proceso da evolución da poboación en España e Europa e describe a incidencia que tiveron nesta, factores como a esperanza de vida ou a natalidade.		X			Explica aspectos do proceso da evolución da poboación en España e Europa.	2,5%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL ▪ CAA
CSB3.3.3.Describe os factores que condicionan a distribución da poboación española e europea.		X			Identifica os factores que condicionan a distribución da poboación española e europea.	2,5%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL
CSB3.3.4.Describe a densidade de poboación de España comparándoa mediante gráficos coa media da Unión Europea.		X			Explica a densidade de poboación de España en relación coa media da Unión Europea.	1,25%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CMCCT

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE CIENCIAS SOCIAIS 6º (PERFIL DE ÁREA)	TEMPORALIZACIÓN			INSTRUMENTO DE AVALIACIÓN	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	Peso (porcentaxe)	COMPETENCIAS CLAVE
	1ª	2ª	3ª				
CSB3.4.1.Explica o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de emigrantes ao noso país.		X		<p>Ao longo do curso, dependendo dos contidos, do tempo e do interese do alumnado por un tema concreto, combinaranse os seguintes instrumentos de avaliación:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase • Diario de clase • Rexistro anecdótico • Resolución de exercicios • Investigacións • Posta en común • Asamblea • Probas específicas 	Explica o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de emigrantes ao noso país.	2,5%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CCL
CSB3.4.2.Identifica e describe os principais problemas actuais da poboación: superpoboación, envellecemento, inmigración etc.		X			Identifica os principais problemas actuais da poboación.	1,25%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC
CSB3.5.1.Identifica os tres sectores de actividades económicas e clasifica distintas actividades no grupo ao que pertencen.		X			Identifica os sectores primario, secundario e terciario e clasifica actividades neles.	2,5%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CMTC
CSB3.5.2.Explica as actividades relevantes dos sectores primario, secundario e terciario en España e Europa e as súas localizacións nos territorios correspondentes.		X			Explica actividades relevantes dos sectores primario, secundario e terciario en España.	1,25%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE CIENCIAS SOCIAIS 6º (PERFIL DE ÁREA)	TEMPORALIZACIÓN			INSTRUMENTO DE AVALIACIÓN	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	Peso (percentaxe)	COMPETENCIAS CLAVE
	1ª	2ª	3ª				
CSB3 6.1. Valora con espírito crítico a función da publicidade e recoñece e explica as técnicas publicitarias máis habituais, analizando exemplos concretos.		X		<p>Ao longo do curso, dependendo dos contidos, do tempo e do interese do alumnado por un tema concreto, combinaranse os seguintes instrumentos de avaliación:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase • Diario de clase • Rexistro anecdótico • Resolución de exercicios • Investigacións • Posta en común • Asamblea • Probas específicas 	Recibe as mensaxes publicitarias cunha actitude de sentido crítico.	1,25%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CAA ▪ CSC
CSB3 7.1. Diferencia entre distintos tipos de gasto e adapta o seu presuposto a cada un deles		X			Diferencia entre diferentes tipos de gasto.	1,25%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CSC
CSB3 7.2. Planifica os seus aforros para gastos futuros elaborando un pequeno presuposto persoal.		X			Elabora un pequeno presuposto en base a uns aforros en relación cunha situación da vida cotiá.	2,5%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CSC
CSB3.7.3. Investiga sobre diferentes estratexias de compra, comparando prezos e recompilando información.		X			Compara prezos antes de efectuar unha compra.	0,5%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CSC

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE CIENCIAS SOCIAIS 6º (PERFIL DE ÁREA)	TEMPORALIZACIÓN			INSTRUMENTO DE AVALIACIÓN	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	Peso (percentaxe)	COMPETENCIAS CLAVE
	1ª	2ª	3ª				
CSB3 8.1.Desenvolve a creatividade e valora a capacidade emprendedora dos membros dunha sociedade.		X		<p>Ao longo do curso, dependendo dos contidos, do tempo e do interese do alumnado por un tema concreto, combinaranse os seguintes instrumentos de avaliación:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase • Diario de clase • Rexistro anecdótico • Resolución de exercicios • Investigacións • Posta en común • Asamblea • Probas específicas 	Desenvolve a creatividade.	0,5%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CAA ▪ CSC
CSB3.9.1.Identifica diferentes tipos de empresa segundo o seu tamaño e o sector económico ao que pertencen ás actividades que desenvolven.		X			Relaciona algunhas empresas co sector económico ao que pertencen.	0,5%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CMCCT
CSB3.9.2.Describe diversas formas de organización empresarial.		X			Identifica algún tipos de empresas diferentes.	0,5%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
CSB3.9.3.Define termos sinxelos relacionados co mundo da empresa e a economía, ilustrando as definicións con exemplos.		X			Comprende termos económicos e empresariais sinxelos.	0,5%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE CIENCIAS SOCIAIS 6º (PERFIL DE ÁREA)	TEMPORALIZACIÓN			INSTRUMENTO DE AVALIACIÓN	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	Peso (porcentaxe)	COMPETENCIAS CLAVE
	1ª	2ª	3ª				
BLOQUE 4. As pegadas do tempo							
CSB4.1.1. Define o concepto de prehistoria, identifica a idea de idade da historia e data as idades da historia, asociadas aos feitos que marcan os inicios e finais nomeando algunhas fontes da historia representativas de cada unha delas.	X			<p>Ao longo do curso, dependendo dos contidos, do tempo e do interese do alumnado por un tema concreto, combinaranse os seguintes instrumentos de avaliación:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase • Diario de clase • Rexistro anecdótico • Resolución de exercicios • Investigacións • Posta en común • Asamblea • Probas específicas 	Coñece as idades da Prehistoria e da Historia, localizándoas nunha liña do tempo.	4%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA ▪ CCEC ▪ CCL ▪ CMCCT
CSB4.2.1. Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.	X				Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración e a simultaneidade.	1,1%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CAA ▪ CCEC
CSB4.3.1. Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes das distintas idades da historia en España.	X				Elabora unha liña do tempo da historia de España.	4%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC ▪ CCEC
CSB4.3.2. Identifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia de España describindo as principais características de cada unha delas.	X				Identifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia de España	4%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC ▪ CCEC

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE CIENCIAS SOCIAIS 6º (PERFIL DE ÁREA)	TEMPORALIZACIÓN			INSTRUMENTO DE AVALIACIÓN	GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN	Peso (percentaxe)	COMPETENCIAS CLAVE
	1ª	2ª	3ª				
CSB4.3.6.Describe as características da sociedade española actual, e valora o seu carácter democrático e plural, así como a pertenza á Unión Europea.	X				Describe as características da sociedade española actual.	0,3%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CAA
CSB4.4.1.Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.	X	X		<p>Ao longo do curso, dependendo dos contidos, do tempo e do interese do alumnado por un tema concreto, combinaranse os seguintes instrumentos de avaliación:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Caderno de clase • Diario de clase • Rexistro anecdótico • Resolución de exercicios • Investigacións • Posta en común • Asamblea • Probas específicas 	Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico.	0,3%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CAA
CSB4.4.2.Respecta os restos históricos e os valora como un patrimonio que debemos legar e recoñece o valor que o patrimonio arqueolóxico monumental nos achega para o coñecemento do pasado.	X				Respecta os restos históricos e recoñece o valor do patrimonio arqueolóxico monumental para coñecer o pasado.	0,3%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CAA
CSB4.5.1.Respecta e asume o comportamento que debe cumprirse cando visita un museo ou un edificio antigo.	X	X	X		Adopta un comportamento axeitado en visitas a museos e edificios/restos antigos.	0,3%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CAA
CSB4.5.2.Aprecia a herdanza cultural a escala local, nacional e europea como a riqueza compartida que hai que coñecer, preservar e coidar.	X	X	X	Aprecia a herdanza cultural como riqueza compartida que hai que coñecer, preservar e coidar.	0,3%	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCEC ▪ CAA 	

- **Instrumentos de avaliación:**

Empregaranse para avaliar aqueles que aparecen recollidos nas táboas do apartado anterior.

6. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

Competencia clave	Estándar de aprendizaxe
CAA-CCL	Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, con precisión, analízala, obtén conclusións, reflexiona sobre o proceso seguido e comunícaa oralmente e/ou por escrito.
CD	Utiliza as TIC (Internet, blogs, redes sociais, etc.) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados na aula, xulgando a relevancia destas e a credibilidade das fontes.
CAA-CD	Analiza informacións relacionadas coa área e elabora, interpreta e compara imaxes, táboas, gráficos, esquemas e resumos e manexa as TIC en situacións de traballo na casa e na aula.
CSIEE	Realiza con responsabilidade e esforzo as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.
CCL-CAA	Utiliza con rigor e precisión o vocabulario adquirido para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados e reflexiona posteriormente sobre o proceso de aprendizaxe cunhas pautas dadas.
CCL	Expón oralmente, de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área que manifesten a comprensión de textos orais e/ou escritos.
CAA-CSC	Planifica, realiza traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñen a procura, selección, análise, contraste, interpretación e organización de textos de carácter xeográfico, social e histórico, en situacións de aula.
CSC	Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo e mostra habilidades para a resolución pacífica de conflitos na aula.
CSC	Participa en actividades de grupo adoptando un comportamento responsable, construtivo e solidario e respecta os principios básicos do funcionamento democrático (respectar quenda e opinión, escoitar o outro e argumentar, toma de decisións conxunta, etc.).
CSC	Valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre os diferentes grupos humanos (aula, colexio, familia, etc.) sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos.
CSC	Participa dunha maneira eficaz e construtiva na vida social da aula e do colexio e crea e utiliza estratexias para resolver conflitos.
CSC	Identifica e utiliza os códigos de conduta e os usos xeralmente aceptados nas distintas sociedades e contornas (escola, familia, barrio, etc.).
CSC	Valora e apoia a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos exercitando prácticas democráticas en situacións de toma de decisións.

CSIEE	Mostra actitudes de confianza en si mesmo, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese, creatividade na aprendizaxe e espírito emprendedor que o fan activo ante as circunstancias que o rodean na aula, a familia e o colexio.
CSIEE	Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.
CSC	Desenvolve actitudes de cooperación e de traballo en equipo, valora as ideas alleas e reacciona con intuición, apertura e flexibilidade ante elas en situacións de aula.
CSC	Planifica traballos en grupo, coordina equipos, toma decisións e acepta responsabilidades.
CL-MCT	Describe como é e de que forma se orixinou universo e explica os principais compoñentes identificando galaxia, estrela, planeta, satélite, asteroide e cometa.
CL-MCT	Describe as características, compoñentes e movementos do sistema solar, identificando o Sol no centro do sistema solar e localizando os planetas segundo a súa proximidade.
CL-MCT	Define e representa o movemento de translación terrestre, o eixe de xiro e os polos xeográficos e asocia as estacións de ano ao seu efecto combinado.
CL-MCT	Asocia e explica o día e a noite como consecuencia da rotación terrestre utilizándoos como unidades para medir o tempo.
CL-MCT	Define a translación da Lúa identificando e nomeando as fases lunares.
MCT	Identifica, nomea e describe nunha representación gráfica as capas da Terra.
CCL-CMCT	Compara, contrasta, examina e explica as distintas representacións da Terra: planos, mapas, planisferios e globos terráqueos.
CMCT-CCL	Identifica e clasifica os diferentes tipos de mapas, incluíndo os planisferios, define que é a escala nun mapa e interpreta os signos convencionais máis usuais que poden aparecer nel.
CMCT	Localiza e representa diferentes puntos da Terra empregando os paralelos, os meridianos e as coordenadas xeográficas.
CCL	Identifica e nomea fenómenos atmosféricos e describe as causas que producen a formación das nubes e as precipitacións.
CCL	Razona e explica a importancia de coidar a atmosfera e as consecuencias de non o facer.
CCL	Explica cal é a diferenza entre tempo atmosférico e clima (p. ex., en mapas conceptuais).
CMCT	Identifica en imaxes os distintos aparellos de medida que se utilizan para a recollida de datos atmosféricos e clasifícaos segundo a información que proporcionan.
CCL-CMCT	Describe unha estación meteorolóxica, explica a súa función e confecciona e interpreta gráficos sinxelos de temperaturas e precipitacións.
CMCT	Interpreta sinxelos mapas meteorolóxicos distinguindo os seus elementos principais.
CCL	Define clima, nomea os seus elementos e identifica os factores que o determinan.
CCL	Explica que é unha zona climática nomeando as tres zonas climáticas do planeta e describindo as súas características principais.
CMCT	Describe e sinala nun mapa os tipos de climas da súa comunidade autónoma e de España, así como as zonas ás que afecta cada un, interpretando e analizando climogramas de

	distintos territorios de España relacionándoos co clima ao que pertencen.
CCL	Define hidrosfera, identifica e nomea masas e cursos de auga, explicando como se forman as augas subterráneas, como afloran e como se accede a elas.
CCL-CMCT	Describe ordenadamente as fases en que se produce o ciclo da auga.
CCL-CMCT	Diferencia, nun mapa, cuncas e vertentes hidrográficas da súa comunidade autónoma, de España e de Europa.
CCL-CMCT	Identifica e nomea os tramos dun río e as características de cada un deles.
CCL-CMCT	Define paisaxe, identifica os seus elementos e explica as características das principais paisaxes da súa comunidade autónoma, de España e Europa, valorando a súa diversidade.
CMCT	Localiza e sitúa nun mapa as principais unidades do relevo da súa comunidade autónoma e de España, así como as súas vertentes hidrográficas.
CMCT	Sitúa nun mapa os mares, os océanos e os grandes ríos de España., así como os ríos da súa comunidade autónoma.
CMCT	Localiza e sitúa nun mapa o relevo de Europa, as súas vertentes hidrográficas e os seus climas.
CCL-CMCT	Recoñece e describe, mediante esquemas, os principais trazos do relevo, os ríos e o clima de Europa.
CSC-CCL-CMCT	Explica e argumenta o uso sustentable dos recursos naturais, propoñendo e adoptando unha serie de medidas e actuacións que conducen á mellora das condicións ambientais do noso planeta.
CSC-CCL-CMCT	Explica, analiza e argumenta as causas e consecuencias do cambio climático e as actuacións responsables para frealo.
CSC	Identifica, respecta e valora os principios democráticos máis importantes establecidos na Constitución de 1978 e explica a importancia que ten a Constitución española para o funcionamento do Estado español.
CCL	Identifica as principais institucións de Galicia da súa comunidade autónoma e do Estado e describe as súas funcións e a súa organización.
CSC	Identifica e comprende a división de poderes do Estado e cales son as atribucións recollidas na Constitución española para cada un deles.
CCL-CSC	Explica a organización territorial de España, nomea as estruturas básicas de goberno e localiza en mapas políticos os distintas CC. AA. e as cidades autónomas que forman España, así como as súas provincias.
CCEC-CSC	Valora, partindo da realidade do Estado español, a diversidade cultural, social, política e lingüística nun mesmo territorio, e especialmente en Galiciana súa comunidade autónoma, como fonte de enriquecemento cultural.
CSC	Explica que é a Unión Europea e cales son os seus obxectivos políticos e económicos (p. ex., nun mapa conceptual) e localiza nun mapa os países membros e aos súaseus capitais.
CSC	Identifica as principais institucións e os seus órganos de goberno na Unión Europea, recoñecendo os seus símbolos, e explica en que consiste o mercado único e a zona euro.
CCL-CMCT	Define demografía, comprende os principais conceptos demográficos e calcúlaos a partir

	dos datos de poboación: natalidade, mortalidade, emigración e inmigración.
CCL-CSC	Define poboación dun territorio, identifica os principais factores que inciden nela e defíneos correctamente.
CAA-CMCT	Interpreta unha pirámide de poboación e outros gráficos usados no estudo da poboación.
CCL-CSC	Describe os principais trazos (poboación activa, non activa, densidade, etc.) da poboación española e europea facendo unha comparación entre ambas.
CCL-CSC	Explica o proceso da evolución da poboación de da súa comunidade autónoma, España e Europa e describe a incidencia que tiveron nela factores como a esperanza de vida ou a natalidade.
CAA-CSC	Describe os factores que condicionan a distribución da poboación española e europea, por exemplo mediante un organizador gráfico de causa efecto.
CMCT	Sitúa nun mapa os maiores núcleos de poboación en na súa comunidade autónoma e España e as zonas densamente poboadas.
CMCT	Describe a densidade de poboación da súa comunidade autónoma e de España e compáraa mediante gráficos (pirámides/diagramas de barras/diagramas circulares) coa media da Unión Europea.
CCL-CSC	Explica o éxodo rural, a emigración a Europa e a chegada de inmigrantes a España no noso país.
CCL-CSC	Identifica e describe os principais problemas actuais da poboación: superpoblación, envellecemento e inmigración.
CCL-CSC	Identifica e define materias primas e produto elaborado e asóciaos coas actividades mediante as que se obteñen.
CCL-CD-CSC	Describe ordenadamente o proceso de obtención dun produto ata a súa venda e identifica os sectores aos que pertence, por exemplo buscando información en Internet.
CAA-CSC	Identifica os tres sectores de actividades económicas e clasifica distintas actividades no grupo ao que pertencen.
CCL-CSC	Explica as actividades relevantes dos sectores primario, secundario e terciario en na súa comunidade autónoma, España e Europa, así como as súas localizacións nos territorios correspondentes.
CCL-CSC	Valora con espírito crítico a función da publicidade e recoñece e explica as técnicas publicitarias máis habituais analizando exemplos concretos.
CSIEE	Diferencia entre distintos tipos de gasto e adapta o seu orzamento a cada un deles.
CSIEE	Planifica os seus aforros para gastos futuros elaborando un pequeno orzamento persoal cunha asignación e unha serie de gastos ficticios propostos.
CAA	Investiga sobre distintas estratexias de compra, comparando prezos e recompilando información.
CSIEE	Desenvolve a creatividade e valora a capacidade emprendedora dos membros da sociedade a través de diferentes fontes.
CCL-CSC	Identifica diferentes tipos de empresa segundo o seu tamaño e o sector económico ao que pertencen as actividades que desenvolven.

CCL-CSC	Describe diversas formas de organización empresarial, por exemplo cun organizador gráfico.
CCL-CSC	Define termos sinxelos relacionados co mundo da empresa e da economía, ilustrando as definicións con exemplos e coa axuda dun mapa mental.
CL-SC	Explica normas básicas de circulación e as consecuencias derivadas do descoñecemento ou incumprimento destas.
SC	Coñece o significado dalgúns sinais de tráfico, recoñece a importancia de respectalas e utilízalas como peón e como usuario de medios de transporte (abrochase o cinto, non molestar ao condutor, etc.).
CCL-CSC	Define e relaciona o concepto de Prehistoria e o de historia, identifica a idea de idade da historia e data as idades da historia asociadas aos feitos que marcan os seus inicios e os seus finais, nomeando algunhas fontes da historia representativas de cada unha delas, e comunícao oralmente e/ou por escrito.
CL-SC	Explica e valora a importancia da escritura, a agricultura e a gandaría como descubrimentos que cambiaron profundamente as sociedades humanas e comunícao oralmente e/ou por escrito.
MCT	Recoñece o século como unidade de medida do tempo histórico e localiza algúns feitos situándoos como sucesivos a. C. ou d. C.
CMCT	Usa diferentes técnicas, ferramentas e recursos para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos, coa axuda de gráficas e/ou esquemas.
CMCT	Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes das distintas idades da historia en Galiciana súa comunidade autónoma e en España (Prehistoria, Idade Antiga, Idade Media, Idade Moderna e Idade Contemporánea).
CMCT-CCL	Identifica e localiza no tempo e no espazo algúns dos feitos fundamentais da historia de España, describindo as principais características de cada un deles, e comunícao oralmente e/ou por escrito.
MCT-AA	Analiza, relaciona e explica a forma de vida e organización social de España das distintas épocas históricas estudadas, por exemplo nun mapa mental.
CL-SC	Describe en orde cronolóxica os principais movementos artísticos e culturais das distintas etapas da historia da súa comunidade autónoma e de España (Prehistoria, Idade Antiga, Idade Media, Idade Moderna e Idade Contemporánea) citando aos seus representantes máis significativos e situándoos no tempo nunha situación dada.
AA-SC-CEC	Explica, compara e contrasta as diferenzas dos dous períodos nos que se divide a Prehistoria, describe as características básicas das formas de vida nestas dúas épocas e comunícao oralmente e/ou por escrito.
CL-SC	Data a Idade Antiga e describe as características básicas da vida naquel tempo, en especial as referidas á romanización, e comunícao oralmente e/ou por escrito.
CL-CEC-SC	Identifica e secuencía os trazos distintivos das culturas que conviviron nos reinos peninsulares durante a Idade Media, describindo a evolución política e os distintos modelos sociais, e comunícao oralmente e/ou por escrito.
CL-CEC-SC	Explica as características da Idade Moderna e algúns dos acontecementos que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia neste período de tempo

	(monarquía dos Austrias, séculos XVI e XVII; os Borbóns, século XVIII) e comunicación oralmente e/ou por escrito.
CCL-CCEC-CSC	Explica os principais acontecementos que se produciron durante os séculos XIX e XX que determinan a nosa historia contemporánea e comunicación oralmente e/ou por escrito.
CCL-CCEC-CSC	Describe os trazos característicos da sociedade española actual a través dun texto dado e valora o seu carácter democrático e plural, así como a súa pertenza á Unión Europea.
CCEC	Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico de Galicia a súa comunidade autónoma e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora apadriñando un elemento deste patrimonio.
CSC	Respecta os restos históricos, valóraos como un patrimonio que debemos legar e reconece o valor que o patrimonio arqueolóxico monumental achéganos para o coñecemento do pasado.
CSC	Respecta e asume o comportamento que debe cumprirse cando visita un museo ou un edificio antigo nas saídas realizadas.
CCEC	Aprécia a herdanza cultural a escala local, autonómica, nacional e europea como riqueza compartida que hai que coñecer, preservar e coidar.

LEENDA COMPETENCIAS:

CCL	Comunicación lingüística.
CMCCT	Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.
CAA	Competencia aprender a aprender.
CD	Competencia dixital.
CSC	Competencias sociais e cívicas.
CSIEE	Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.
CCEC	Conciencia e expresións culturais.

7. AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO E DA PRÁCTICA DOCENTE

• INDICADORES DE LOGRO DO PROCESO DE ENSINO

	Escala			
	4	3	2	1
1. O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado.				
2. Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreceu a aprendizaxe.				
3. Conseguiuse motivar para lograr a actividade intelectual e física do alumnado.				
4. Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado.				
5. Contouse co apoio e coa implicación das familias no traballo do alumnado.				
6. Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado.				
7. Adoptáronse as medidas curriculares adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
8. Adoptáronse as medidas organizativas adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
9. Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado.				
10. Usáronse distintos instrumentos de avaliación.				
11. Dáse un peso real á observación do traballo na aula.				
12. Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo.				

E

- **INDICADORES DE LOGRO DA PRÁCTICA DOCENTE**

	Escala			
	4	3	2	1
1. Como norma xeral, fanse explicacións xerais para todo o alumnado.				
2. Ofrecense a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa.				
3. Elabóranse actividades atendendo á diversidade.				
4. Elabóranse probas de avaliación adaptadas ás necesidades do alumnado con NEAE.				
5. Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar.				
6. Combínase o traballo individual e en equipo.				
7. Poténcianse estratexias de animación á lectura.				
8. Poténcianse estratexias tanto de expresión como de comprensión oral e escrita.				
9. Incorporáanse as TIC aos procesos de ensino – aprendizaxe.				
10. Préstase atención aos elementos transversais vinculados a cada estándar.				
11. Ofrecense ao alumnado de forma rápida os resultados das probas / traballos, etc.				
12. Analízanse e coméntanse co alumnado os aspectos máis significativos derivados da corrección das probas, traballos, etc.				
13. Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus acertos e erros.				
14. Grao de implicación do profesorado nas funcións de tutoría e orientación.				
15. Adecuación, logo da súa aplicación, das ACS propostas e aprobadas.				
16. As medidas de apoio, reforzo, etc. están claramente vinculadas aos estándares.				
17. Avaliase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación...				

8. AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

- **Periodicidade coa que se revisará.**
Anualmente.
- **Contidos que foi preciso engadir ou eliminar con respecto á programación prevista.**
O bloque 4: “as pegadas do tempo” tivo que sufrir unha modificación da temporalización por ser contidos non traballados o curso anterior.
- **Medidas que se adoptarán como resultado da revisión.**

Adaptarase a programación segundo as necesidades que se vaian detectando na aula.

Indicadores:

	Escala			
	4	3	2	1
1. Adecuación do deseño das unidades didácticas, temas ou proxectos a partir dos elementos do currículo.				
2. Adecuación da secuenciación e da temporalización das unidades didácticas / temas / proxectos.				
3. O desenvolvemento da programación respondeu á secuenciación e a temporalización previstas.				
4. Adecuación da secuenciación dos estándares para cada unha das unidades, temas ou proxectos.				
5. Adecuación do grao mínimo de consecución fixado para cada estándar.				
6. Asignación a cada estándar do peso correspondente na cualificación.				
7. Vinculación de cada estándar a un ou varios instrumentos para a súa avaliación.				
8. Asociación de cada estándar cos elementos transversais a desenvolver.				
10. Adecuación da secuencia de traballo na aula.				
11. Adecuación dos materiais didácticos utilizados.				
12. Adecuación do libro de texto (no caso de que se use).				
13. Adecuación do plan de avaliación inicial deseñado, incluídas as consecuencias da proba.				
14. Adecuación da proba de avaliación inicial, elaborada a partir dos estándares.				
16. Adecuación das pautas xerais establecidas para a avaliación continua: probas, traballos, etc.				
17. Adecuación dos criterios establecidos para a recuperación dun exame e dunha avaliación.				
22. Adecuación dos exames, tendo en conta o valor de cada estándar.				
23. Adecuación dos programas de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares.				
24. Adecuación das medidas específicas de atención ao alumnado con NEAE.				
25. Grao de desenvolvemento das actividades complementarias e extraescolares previstas.				
26. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos.				
27. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre os criterios de promoción.				
28. Adecuación do seguimento e da revisión da programación ao longo do curso.				
29. Contribución desde a materia ao plan de lectura do centro.				
30. Grao de integración das TIC no desenvolvemento da materia.				

9. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

• MEDIDAS ORDINARIAS E EXTRAORDINARIAS

Medidas ordinarias	
Organizativas	Curriculares
<ul style="list-style-type: none"> • Adecuación para algún alumno/a ou grupo da estrutura organizativa do centro e/ou da aula. <p>a) Tempos diferenciados, horarios específicos, etc. Os tempos ampliáanse na execución de tarefas para ACNEAE ou tamén nalgún caso puntual que o precisa</p> <p>b) Espazos diferenciados.</p> <p>Posibilidade de traballar en diferentes ambientes (aula PT, biblioteca) aínda que esta medida polo protocolo COVID precisa de aprobación. Levar aos rapaces a outros contextos de aprendizaxe no centro ou na contorna próxima (radio escolar, horta,...).</p> <p>c) Materiais e recursos didácticos diferenciados.</p> <p>O seu portátil de equipo de traballo permite acceder ao alumnado a diferentes materiais didácticos (vídeos, imaxes, textos, xogos...) todos se canalizan a través da plataforma Edixgal na materia de PT ou na propia materia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Desdoblamento de grupos. Non hai. • Reforzo educativo e/ou apoio de profesorado na aula. <p>Temos 6 sesións semanais (3 en cada aula) de reforzo dentro da aula pola especialista de PT.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Adaptacións metodolóxicas para algún alumno / grupo, como traballo colaborativo en grupos heteroxéneos, titoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos, etc. <p>Traballo cooperativo en grupo heteroxéneos, aprendizaxe a través da tecnoloxía.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adaptación dos tempos e/ou os instrumentos de avaliación para algún alumno/a. <p>Adaptarase ampliando os tempos de execución ou no envío de tarefas encomendadas.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Programas de reforzo para o alumnado que tivo promoción sen superar todas as materias. <p>Ver o programa de reforzo específico en cada caso.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Programa específico para alumnado repetidor da materia. Non hai ningún alumno nesta situación. • Aplicación personalizada dese programa específico para repetidores da materia. <p>Non hai ningún alumno nesta situación.</p>

Medidas extraordinarias	
Organizativas	Curriculares
<ul style="list-style-type: none"> • Alumnado que recibe apoio por parte do profesorado especialista en PT / AL. Son un total de 10 alumnos os que reciben apoio da especialista de PT. • De ser o caso, grupos de adquisición das linguas (para alumnado estranxeiro). 	<ul style="list-style-type: none"> • Adaptacións curriculares na materia. Non hai. • De ser o caso, agrupamento flexible ou específico autorizado na materia. Non hai.

<p>Non hai.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De ser o caso, grupos de adaptación da competencia curricular (alumnado estranxeiro). <p>Non hai.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Outras medidas organizativas: escolarización domiciliaria, escolarización combinada, etc. <p>Non hai.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Alumnado con flexibilización na escolarización. <p>Non hai.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Descrición do protocolo de coordinación co profesorado que comparte co titular da materia os reforzos, apoios, adaptación, etc. (coordinación cos PT / AL / outro profesorado de apoio / profesorado do agrupamento / etc. <p>A través da plataforma Edixgal coa matriculación nas materias correspondentes e comunicación diaria coa PT e departamento de orientación.</p>
---	---

10. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

As actividades complementarias do nivel aparecen recollidas no apartado correspondente da PXA.

11. CRITERIOS DE PROMOCIÓN DO ALUMNADO

Segundo a normativa vixente, o centro aprobou en claustro os seguintes criterios de promoción do alumnado:

- ORDE do 9 de xuño de 2016 pola que se regula a avaliación e a promoción do alumnado que cursa educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Decreto 105/2014 do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia. Capítulo II
  - **CRITERIO NUMÉRICO:**
    - Con 1 materia non superada: Promociona
    - A partir de 2 materias non superadas: Aplicar criterios de promoción pedagóxico.
  - **CRITERIOS PEDAGÓXICOS:**
    - 1-Nada de acordo
    - 2- Pouco
    - 3-Bastante
    - 4- Moi de acordó

CRITERIO	Non promociona		Promociona	
	4	3	2	1
1. Esgotáronse todas as medidas ordinarias de atención á diversidade?*				
1. O grao de madurez do alumno/a favorece a non promoción?*				
2. A proposta de non promoción (metodoloxía, aula, recursos, alumnado do seu novo grupo de referencia...) vai favorecer que supere os estándares?n				
3. Os estándares que non supera corresponden principalmente ás competencias en comunicación lingüística e/ou matemática?				
	Promociona		Non promociona	
	4	3	2	1
4. Inciden causa emocionais no seu baixo rendimento?				
5. Está integrado no seu grupo?				
6. Os estándares que non supera están no seguinte nivel?				

*

Adecuación da estrutura organizativa da aula.

Traballo co profesorado especialista do departamento de orientación

Adaptación de tempos, instrumentos e/ou procedementos de avaliación

Adaptación metodolóxica (traballo cooperativo, presentación de contidos, tipo-cantidade de exercicios)

Programa de reforzo

Programa de recuperación

Programa de habilidades sociais

Artigo 6. Promoción de curso e de etapa

1. Ao finalizar cada un dos cursos, e como consecuencia do proceso de avaliación, o equipo docente do grupo, na sesión de avaliación final, decidirá sobre a promoción do alumnado. A decisión será adoptada de forma colexiada, tendo en conta os criterios de promoción e tomando especialmente en consideración a información e o criterio do profesorado titor.

2. O alumno ou a alumna accederá ao curso ou á etapa seguintesempre que se considere que logrou a progresión adecuada nos obxectivos da etapa e que alcanzou o adecuado grao de adquisición das competencias correspondentes. Os informes das avaliacións individualizadas de terceiro curso de educación primaria e de final de educación primaria teranse en conta, se é o caso, segundo o seu carácter informativo e orientador, de acordo establecido no artigo 12.8 do Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.

3. Cando un alumno ou unha alumna non promociione deberá permanecer un ano máis no mesmo curso. Esta medida poderá adoptarse unhasoa vez durante a etapa, oídos os pais, as nais ou as persoas que exerzan a titoría legal, e deberá ir acompañada dun plan específico de reforzo ou recuperación e apoio

4. A repetición considerarase unha medida de carácter excepcional e tomarase tras esgotar o resto das medidas ordinarias de reforzo e apoio para resolver as dificultades de aprendizaxe do alumnado.

5. O alumnado que promociione de curso con algunha área con cualificación negativa deberá seguir un plan específico de recuperación.

- **PROPOSTA MENCIÓN HONORÍFICA:**

Otorgación de mención honorífica ao alumnado que teña de media en primaria 9.00 ou máis.